



FARSUND KOMMUNE

Arkivsaknr:	2016/1213
Arkivkode:	140
Saksbehandler:	Johan Martin Mathiassen

Saksgang

Kommunestyret

Saksnr

16/55

Møtedato

22.06.2016

Kommunal planstrategi 2016-19

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner anbefalt kommunal planstrategi 2016-19 slik den fremgår av tabelloversikten i saksutredningen. Kommuneplanens samfunnsdel tas opp til rullering og det igangsettes arbeid med de prioriterte tema- og sektorplanene.
2. Dersom det blir vedtatt kommunesammenslåing i løpet av kommunestyreperioden skal planstrategien tas opp til ny vurdering.

Behandling i Kommunestyret - 22.06.2016:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

Vedlegg:

1. Forslag til kommunal planstrategi datert 28.04.16
2. Formannskapetets saksprotokoll 28.04.16
3. Oppstartvedtak - Kommunestyrets saksprotokoll 10.12.15
4. Innkomne synspunkter

Saksutredning:

I følge plan- og bygningsloven skal kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Planstrategiarbeidet handler om 2 spørsmål:

- Hvilke utfordringer har kommunen?
- Hvilke planer trengs for å møte disse utfordringene?

Kommunestyret vedtok oppstart og arbeidsopplegg for planstrategiarbeidet i møte 10.12.15 (vedlegg 3). Det politiske arbeidet med planstrategien er lagt til formannskapet. Kommunestyret er holdt fortløpende orientert.

Planstrategiarbeidet har tatt utgangspunkt i de store utfordringene som kommunen står overfor både i lokalsamfunnet og i egen virksomhet (det store utfordringsbildet).

Vedlagte forslag til kommunal planstrategi (vedlegg 1) er et resultat av dialogsamtaler mellom administrasjonen og formannskapet om følgende temaer:

- Hovedutfordringer og planbehov
- Identifisering og prioritering av planoppgavene

Formannskapet sluttet seg til forslaget i møte 28.04.16 (vedlegg 2).

Anbefalt kommunal planstrategi 2016-19 fremgår av tabelloversikten nedenfor.

Ansvarssettingen gjelder hvilket utvalg som er ansvarlig for å styre planarbeidet og innstille til kommunestyret. Ansvarssettingen gjelder så fremt det ikke velges kommunedelplan som plantype. Iht. delegasjonsreglementet er formannskapet ansvarlig utvalg for kommuneplanarbeidet.

Prioriteringene er knyttet opp mot ansvarlige planutvalg. Sektoren må selv vurdere hvor mange planer som kan utarbeides parallelt.

Plan- og utredningsoppgaver	Ansvarlig planutvalg	Prioritering
Pågående rullering av arealdelen for Farsund-Lista	Formannskapet	1
Rullering av kommuneplanens samfunnsdel	Formannskapet	2
Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund med sikte på oppstart av en byplan	Formannskapet	3
Revisjon av helse- og omsorgsplanen	Utvalg for helse og omsorg	1
Pågående revisjon av trafikksikkerhetsplanen	Utvalg for teknisk	1
Pågående utarbeidelse av ny oppvekstplan	Utvalg for oppvekst og kultur	1
Revisjon av plan for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg	Utvalg for oppvekst og kultur	2
Ny kulturminneplan	Utvalg for oppvekst og kultur	3
Revisjon av kulturplanen	Utvalg for oppvekst og kultur	4

Valg av plantype (kommunedelplan eller annen plantype) forutsettes avklart i forbindelse med oppstart av det enkelte planarbeid. Vedtak om oppstart og mandat for planarbeidet avgjøres av kommunestyret. På den måten kan kommunestyret legge tidlige føringer for den enkelte plan

Vurdering:

Rådmannen anbefaler at kommunestyret vedtar anbefalt planstrategi ovenfor. Dersom det blir vedtatt kommunesammenslåing i løpet av kommunestyreperioden må planstrategien tas opp til ny vurdering.

Før kommunestyret fatter vedtak gjøres forslaget offentlig i minst 30 dager og sendes statlige og regionale organer og nabokommuner for innhenting av synspunkter.

Offentliggjøring og innhenting av synspunkter

Forslag til kommunal planstrategi 2016-19 med rådmannens anbefaling og forslag til vedtak ble langt ut på kommunens hjemmeside og på Facebook i perioden 3/5-6/6-16. Utleggelsen ble også kunngjort i Lister24. I utleggelsen og kunngjøringen ble det invitert til å komme med synspunkter på forslaget innen 6/6-16. Forslaget ble også sendt statlige og regionale organer og nabokommuner for innhenting av synspunkter.

Innkommne synspunkter er oppsummert nedenfor. Synspunktene følger vedlagt.

Dok.	Avsender	Synspunkt
5	Kvinesdal kommune	Ingen merknader
6	Forsvarsbygg	Forutsetter at Forsvarets arealbruksinteresser vil bli ivaretatt videre ved rullering av kommuneplanens arealdel
7	Fiskeridirektoratet	Fiskeridirektoratet viser til nasjonale forventninger til regional og

		kommunal planlegging (2015) og gir råd om å revidere kommunedelplanene for Herad-Spind og kystsonen i Spind i sjøområdene. Dette for å legge til rette for vekst og utvikling for både fiskeri og akvakultur i sjøområdene og dermed oppfylle regjeringens forventninger.
8	Kystverket	Ingen merknader
9	Statens vegvesen	Vegvesenet opplyser om nasjonale føringer og politikk innenfor transportsektoren som naturlig inngår som grunnlag for planstrategien (Nasjonale forventninger, Planretningslinje og Nasjonal transportplan). De har ellers ingen merknader.
10	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Fylkesmannens synspunkter: Anbefaler at flere overordna føringer blir nevnt i dokumentet Anbefaler at kommunens Folkehelseoversikt legges som vedlegg til planstrategidokumentet, og at det gjøres vurderinger av hva som er viktige innsatsområder for kommunen samt rutiner for årlig oppdatering og rapportering. Opplyser om folkehelseundersøkelser i Agder «Helse og trivsel-2015» og Ungdata (ungdomsundersøkelse) Fremhever utfordringene som følge av økt flyktningestrøm og kommunens ansvar for introduksjonsprogrammet. Anbefaler kommunen å innarbeide frivillighet i planene Opplyser om nasjonal strategi for boligsosialt arbeid «Bolig for velferd» Ber kommunen ta hensyn til «Primærhelsemeldingen» (St. meld nr. 26) i arbeidet med revisjonen av helse- og omsorgsplanen Fylkesmannen forventer at kommunen ivaretar lovpålagt oppgave med alkoholpolitisk handlingsplan

Vurdering av innkomne synspunkter

Forsvarsbygg sine arealinteresser er meddelt kommunen i forbindelse med den pågående rulleringen av arealdelen for Farsund-Lista og vil bli vurdert her.

Fiskeridirektoratet anbefaler at sjøområdene i Herad og Spind tas opp til rullering. De 2 planene er nylig rullert og ble vedtatt hhv. 11.09.14 og 10.09.15. Planrulleringene omfattet også sjøområdene, og arealbruken i sjø ble også vurdert. Rådmannen kan ikke se at det er behov for å ta disse planene opp til ny rullering i denne kommunestyreperioden. Dersom det er ønske om tiltak i sjø som ikke omfattes av kommunedelplanene kan dette avklares gjennom en reguleringsplanprosess. Det anbefales ingen endringer i anbefalt planstrategi av hensyn til fiskeriinteressene.

I tillegg er det kommet synspunkter på innholdet i planstrategidokumentet. I forhold til disse synspunktene er det gjort følgende vurderinger:

Overordna føringer:

- Overordna føringer som er relevante for det enkelte planarbeid vil bli omtalt her. Det anses ikke nødvendig å omtale flere føringer i planstrategien

Fylkesmannens synspunkter:

- Folkehelseoversikten i Folkehelse- og likestillingsplanen er forutsatt videreført som en egen Folkehelseoversikt. Den skal inngå som et grunnlagsdokument i det felles kunnskapsgrunnlaget som skal legges til grunn for all kommunal planlegging (jf. planstrategidokumentet side 13).
- Det pågår et tverrsektorielt arbeid med identifisering av innsatsområder og utarbeidelse av en handlingsdel til Folkehelseplanen. Handlingsdelen vil bli gjenstand for årlig rullering og rapportering.
- Opplysningene om relevante folkehelse- og ungdomsundersøkelser på Agder og nasjonal strategi for boligsosialt arbeid tas med i det videre planarbeidet

- Det samme gjelder fokus på utfordringene som følge av økt flyktningsstrøm og anbefaling om å innarbeide frivillighet i planene.
- Kommunen vil ta hensyn til Primærhelsemeldingen i arbeidet med revisjon av Helse- og omsorgsplanen
- Kommunen har en nylig oppdatert alkoholpolitisk handlingsplan (2016-20) i tråd med alkohollovens § 1-7d.



Farsund kommune

Planstrategi 2016-19

Vedtatt 22.06.16

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning
2. Arbeidsopplegg
3. Overordna føringer og innhenting av synspunkter
4. Utviklingstrekk og utfordringer
5. Planstatus
6. Planbehov og planstruktur
7. Prioritering av planoppgavene
8. Anbefalt planstrategi

1. INNLEDNING

Iht. plan- og bygningsloven er kommunen pålagt å utarbeide og vedta en kommunal planstrategi:

§ 10-1. Kommunal planstrategi

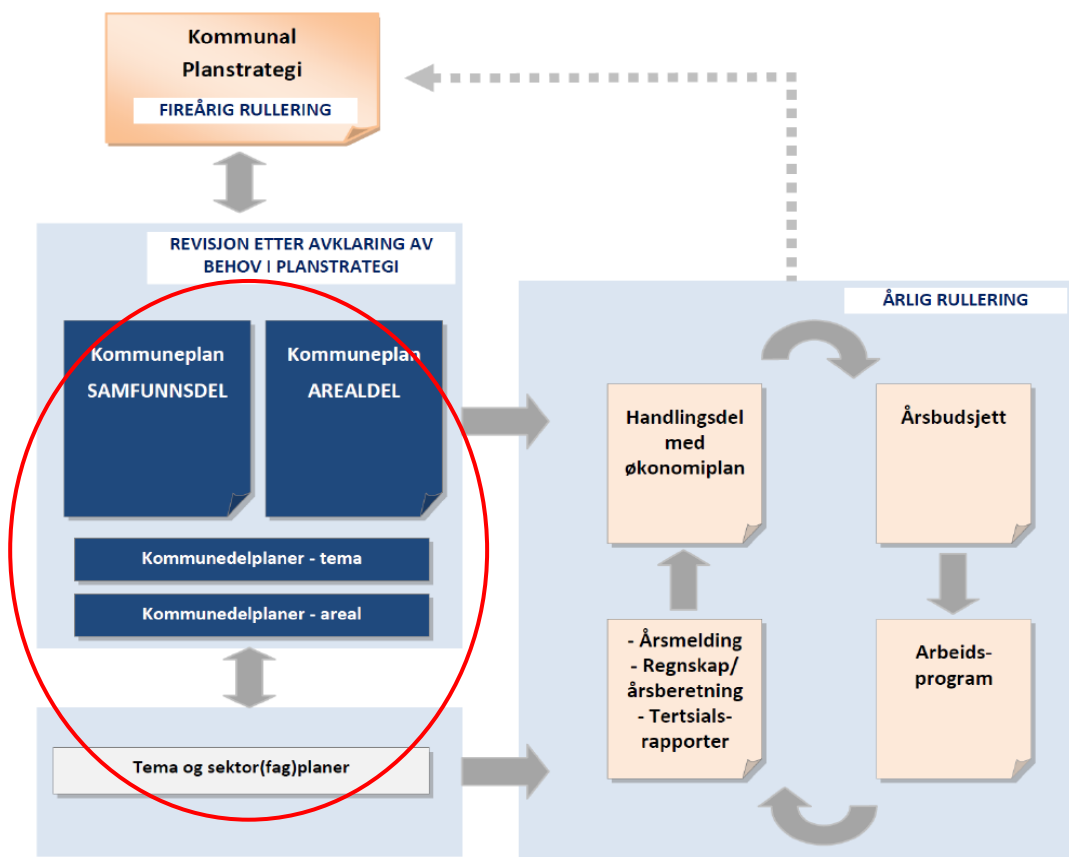
Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

Kommunal planstrategi er et politisk styringsverktøy hvor formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Gjennom planstrategivedtaket skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Planstrategiens plass i det kommunale plansystemet er vist nedenfor. Planstrategien er også et egnet verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden knyttet til kommunedelplaner, tema- og sektorplaner. Aktuelle planer er vist med rød ring i figuren nedenfor.



2. ARBEIDSOPPLEGG

Planstrategiarbeidet handler om 2 spørsmål:

- Hvilke utfordringer har kommunen?
- Hvilke planer trengs for å møte disse utfordringene?

Arbeidet tar utgangspunkt i de store utfordringene som kommunen står overfor både i lokalsamfunnet og i egen virksomhet (det store utfordringsbildet).

Det politiske arbeidet med planstrategien er lagt til formannskapet. Kommunestyret er holdt fortløpende orientert. Formannskapet har diskutert følgende temaer:

- Hovedutfordringer og planbehov
- Identifisering og prioritering av planoppgavene

Resultatet av diskusjonene danner grunnlag for administrasjonens anbefaling og forslag til vedtak som gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling slik loven krever.

3. OVERORDNA FØRINGER OG INNHENTING AV SYNSPUNKTER

Loven pålegger kommunen å følge opp nasjonale forventninger og å innhente synspunkter til planstrategiarbeidet fra statlige og regionale organer og nabokommuner

Nasjonale forventninger

For å fremme en bærekraftig utvikling har plan- og bygningsloven bestemmelser om at Kongen hvert fjerde år skal utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Forventningene skal følges opp i arbeidet med planstrategiene og skal legges til grunn for utarbeidelse av planer i fylkene og kommunene. Forventningene fremgår av kgl. res. 12. juni 2015 og kan lastes ned fra følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging/id2416682/>

Forventningene omfatter følgende temaer:

- Gode og effektive planprosesser
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

Regionplan Agder 2020

I Regionplan Agder 2020 er det vedtatt 5 satsingsområder for utviklingen av Agder:

- Klima: Høye mål – lave utslipp
- Det gode livet: Agder for alle
- Utdanning: Verdiskapning bygd på kunnskap
- Kommunikasjon: De viktige veivalgene
- Kultur: Opplevelser for livet

Regionplan Agder 2020 kan lastes ned fra følgende lenke:

http://www.vaf.no/media/1961144/regionplan_agder_2020_au4c1.pdf

Fylkeskommunens plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) kan lastes ned fra følgende lenke: <http://vaf.no/media/5477171/LIM-planen.pdf>

Ny E39

Ny E39 Kristiansand-Ålgård er nå under planlegging. Veggen vil gi betydelige reisetidsgevinster på strekningen Kristiansand-Stavanger. Med gode tilførselsveger og et godt kollektivtilbud vil utbyggingen også gi Farsund økt tilgjengelighet.

Samarbeid og innhenting av synspunkter

Samarbeidet med statlige og regionale organer og nabokommunene har omfattet:

- Regionalt samarbeid
Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner har utarbeidet et felles kunnskapsgrunnlag som er sendt på høring og invitasjon til innspill på hva som er de viktigste regionale utfordringene og utviklingsmulighetene for Agder og hva som bør løftes frem gjennom regional planlegging i perioden 2016-20. I denne forbindelse ble det også avholdt et planstrategiseminar hvor bl.a. kommunene i fylkene deltok.
- Interkommunalt samarbeid
Farsund deltar i Listersamarbeidet sammen med 5 andre kommuner i vestre del av Vest-Agder. Gjennom Listerrådet har kommunene kommet med innspill om utarbeidelse av en ny Listerplan (fylkesdelplan) med oppstart i 2017.
- Nabokommunene
Det er ikke identifisert felles planutfordringer med nabokommunene Lyngdal, Kvinesdal og Flekkefjord som ikke dekkes av Listersamarbeidet.

For å innhente synspunkter sendes forslaget til planstrategi til regionale myndigheter og nabokommuner samtidig med at forslaget gjøres offentlig

4. UTVIKLINGSTREKK OG UTFORDRINGER

Til grunn for formannskapets diskusjon om utfordringer og planbehov hadde administrasjonen utarbeidet et utfordringsdokument. Et sammendrag av dokumentet er gjengitt nedenfor. Utfordringsdokumentet og formannskapets behandling kan lastes ned fra: <http://www.farsund.kommune.no/index.php/nyheter/440-aktuelle-tema/2995-kommunal-planstrategi-2016-19-utfordringer-og-planbehov>

Dokumentet beskriver utfordringsbildet i kommunesamfunnet og i kommunens virksomhet.

Kapittel 3 beskriver overordna utviklingstrekk knyttet til demografi, næringsliv og sysselsetting, arbeidspendling, arbeidsledighet, folkehelse og levekår og kommunens plass i regionen.

De viktigste utviklingstrekkene er:

- Økning i folketallet siste 2 år, men i et lengre perspektiv har det vært stagnasjon i folketallet
- Befolknings sammensetningen - Tendenser til en skjev alders- og kjønnsfordeling med størst overrepresentasjon i aldersgruppen over 67 år og størst underrepresentasjon i aldersgruppen 20-39 år. Kvinneandelen er lavest i aldersgruppene 20-39 og 40-66 år
- Befolkningsprognosene viser 0,5 % vekst til 2030, mest i aldersgruppen 70-89 år.
- Stor vekst i antall arbeidsplasser siste 4 år, men i et langsiktig perspektiv er det liten vekst
Stor andel industriarbeidsplasser (24 %) sammenlignet med landet (8,7 %)
- Kommunen har relativt stor utpendling. Nettoutpendlingen siste 10 år har vært på 15-21 %
Innenfor fylket var pendlingen størst i Listerregionen, og til/(fra) Mandal og Kristiansand
- Kommunen har hatt lav ledighet sammenlignet med fylket og landet. Ledigheten er stigende
- Folkehelsestanden i befolkningen viser både positive sider (få unge arbeidsledige og lite frafall i videregående skole) og negative (flere unge uføretrygdete, mobbing i skolen, mer kreft og KOLS) og mindre likestilling ift lønn og politisk deltakelse enn landet.
- Kommunens andel av folketall og arbeidsplasser i Lister har gått noe tilbake siste 10 år.

Kapittel 4 beskriver samfunnsutfordringene i forhold til retningsmålene i kommuneplanen.

- Befolkningsutviklingen - Behov for at flere unge mennesker bosetter seg i kommunen
- Levekår - Tilrettelegge for gode oppvekstvilkår, folkehelse, likestilling og mangfold for å fremme god livskvalitet i befolkningen
- Innvandring - Sikre god integrering og inkludering
- Regionalt - Sikre god tilgjengelighet til nye arbeidsmarkeder og til omverdenen
- Næring - Sikre eksisterende næringsliv gode rammevilkår og legge til rette for et mer variert og mindre sårbart arbeidsmarked
- Miljø - Vektlegge klimautfordringene i areal- og i beredskapsplanleggingen.
- Arealutvikling - Sikre en god forvaltning av kommunens store og særegne natur- og kulturmiljøverdier

Kapittel 5 beskriver de største utfordringene i kommunens virksomhet

- Oppvekst og kultur: Nå alle barn og unge i kommunen med en trygg og sunn oppvekst og mulighet til å utvikle sine egne evner.
- Helse og omsorg: Økende pleie- og omsorgsbehov krever stor fleksibilitet i tjenesteytingen
- Teknisk sektor: Tilrettelegge for en attraktiv bo- og næringskommune (fysisk tilrettelegging)

Planbehovene er foreløpig beskrevet nedenfor, men dette kan bli endret

- Rullering av Kommuneplanens samfunnsdel
- Revisjon av Idretts- og friluftslivsplanen
- Revisjon av Kulturplanen
- Revisjon av Helse og Omsorgsplanen
- Ny Kulturminneplan

I tillegg pågår det arbeid med følgende planer:

- Rullering av kommuneplanens arealdel for Farsund-Lista
- Revisjon av Trafikksikkerhetsplanen
- Utarbeidelse av ny Oppvekstplan
- Utarbeidelse av sektorielle handlingsplaner til vedtatt Folkehelse- og likestillingsplan

Formannskapet behandlet utfordringsdokumentet i møte 16/2-16 og vedtok:

Konklusjon etter dialogsamtalene om utfordringsdokumentet:

1. *Utfordringsdokumentet viser at kommunen har tatt mange riktige plangrep.*
2. *Dokumentet avdekker ikke nye store planbehov.*
3. *Det er behov for å rullere kommuneplanens samfunnsdel (2009-20)*
4. *Det er også behov for å holde de virksomme sektor- og temaplanene oppdaterte.*
5. *I tillegg er det meldt inn behov for enkelte nye temaplaner*
6. *Behovet for fortetningsplaner i Vanse og Farsund tettsted vurderes prioritert som kommunedelplan eller reguleringsplan*

5. PLANSTATUS

De kommunale planene kan inndeles i kommuneplaner og andre planer.

Kommuneplanene er kommunens overordna planverk. Planene utarbeides etter reglene i plan- og bygningsloven med bl.a. krav til oppstartmelding/planprogram, samarbeid og medvirkning, høring/offentlig ettersyn og vedtak/kunngjøring.

Denne plantypen benyttes hvor det er krav om det (kommuneplanens samfunnsdel og arealdel inkl. geografiske kommunedelplaner) og andre planer hvor det er formålstjenelig. Det kan være sektorovergrepene planer, planer hvor formålet ikke er avklart i kommuneplanen og planer som krever stor grad av samarbeid og medvirkning. Disse planene har fellesbetegnelsen tematiske kommunedelplaner.

Andre planer omfatter kommunens øvrige planer. Disse følger ikke prosessreglene i plan- og bygningsloven, og planprosessen kan variere fra plan til plan.

Nedenfor er det vist en oversikt over gjeldende kommunale planer og en vurdering av behovet for revisjon. Andre planer er begrenset til politiske målstyringsplaner.

Kommunale planer		Vedtatt	Adm. vurdering av behovet for revisjon
Kommuneplaner	Kommuneplanens samfunnsdel 2009-20	2009	Planen dekker ikke fullt ut dagens samfunnsutfordringer. Den mangler også en handlingsdel som kopler målene for samfunnsutviklingen til kommunens virksomhet. Planen trenger en revisjon.
	Kommuneplanens arealdel, oversiktsplan	2001 / 2014	Det er gjennomført rullering for Herad og Spind i 2014/15. Rullering av Farsund-Lista pågår. Når denne planen er vedtatt vil kommunen ha en oppdatert arealdel.
	Kommunedelplan for kystsonen i Spind	2015	Planen er nylig rullert. Det er ikke behov for revisjon. Planen inngår i arealdelen for hele kommunen, se ovenfor.
	Kommunedelplan for Lundevågen	2004	Planen dekker forventet behov for havne- og næringsarealer. Det er ikke registrert behov som tilsier at planen må revideres.
	Kommunedelplan for Lista fly og næringspark	2001	Planen legger til rette for flyplass og næringsutvikling. Det er ikke registrert behov som tilsier at planen må revideres.
	Kommunedelplan for Loshavn-Eikvåg	2008	Planen følges opp gjennom reguleringsplaner. Det er ikke registrert behov som tilsier at planen må revideres.
	Kommunedelplan for sykkel	2015	Planen er nylig utarbeidet. Det er ikke behov for revisjon.
	Kommunedelplan for Idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg 2011-15	2011	Planen rulleres hvert 4. år og trenger en revisjon. I denne forbindelse bør det vurderes å endre plantypen til temaplan for å forenkle planprosessen.
Andre planer	Energi- og klimaplan Lister 2009	2009	Felles plan for kommunene i Lister. En eventuell revisjon må avklares i Listersamarbeidet.
	Næringsplan	2014	Planen er nylig rullert. Det er ikke behov for revisjon.
	Folkehelse- og likestillingsplan	2015	Planen er nylig utarbeidet. Det er ikke behov for revisjon.
	Kulturplan	2012	Planen trenger en revisjon i kommunestyreperioden.
	Helse- og omsorgsplan	2012	Planen trenger en revisjon i kommunestyreperioden.
	Visjonsplan for teknisk sektor	2015	Planen er nylig utarbeidet. Det er ikke behov for revisjon.
	Trafikksikkerhetsplan	2012	Revisjon pågår.

Planene kan lastes ned fra følgende lenke:

<http://www.farsund.kommune.no/index.php/lokaldemokrati/kommunale-planer>

6. PLANBEHOV OG PLANSTRUKTUR

Plan- og utredningsbehovene er identifisert med utgangspunkt i utfordringsbildet og sektorenes behov for styringsredskap. Planbehovene er delt mellom pågående planarbeid, behov for planrevisjoner og nye planbehov slik det fremgår nedenfor.

Planstatus	Planbenevnelse	Planformål
Pågående planarbeid	Kommuneplanens arealdel	Oppdatere gjeldende plan slik at den er egnet som styringsredskap for arealforvaltningen.
	Oppvekstplan	Heve kvaliteten i skole og barnehage, rekruttere nye lærere og øke kompetansen
	Trafikksikkerhetsplan	Oppdatere gjeldende plan
Behov for planrevisjon	Kommuneplanens samfunnsdel	Oppdatere gjeldende plan i forhold til dagens/nye samfunnsutfordringer og utarbeide handlingsdel
	Idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg	Oppdatere gjeldende plan. Plantypen vurderes endret fra kommunedelplan til temaplan (forenklet planprosess)
	Kulturplan	Oppdatere gjeldende plan
	Helse- og omsorgsplan	Oppdatere gjeldende plan
Nye plan- og utredningsbehov	Kulturminneplan	Prioritere lokalt viktige kulturminner som kommunen vurderer som verneverdige og som skal bevares og forvaltes særskilt. Grunnlag for søknad om midler fra kulturminnefondet
	Kartlegge muligheter for boligfortetting	Synliggjøre muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund som grunnlag for å vurdere om det skal igangsettes fortettingsplanarbeid (kommunedelplan eller reguleringsplan)

Valg av plantype (kommunedelplan eller annen plantype) forutsettes avklart i forbindelse med oppstart av planarbeidet.

De nye plan- og utredningsbehovene er begrunnet i følgende:

- **Kulturminneplan**

I Farsund kommune er mange kulturminner sikret statlig vern gjennom fredning, det gjelder særlig fornminner. Likevel er det en rekke lokale kulturminner som ikke er under et slikt vern. Det kan være krigsminner, viktige kulturmiljøer eller bygg. Disse er under press fra kommersielle utbyggere og private aktører. En kulturminneplan skal inneholde en liste over prioriterte kulturminner som kommunen vurderer som kommunalt verneverdige og som skal bevares og forvaltes særskilt.

Kulturminnefondet vil i sin søknadsbehandling fremover legge vekt på om kulturminnene det søkes om tilskudd til er prioriterte i kommunale kulturminneplaner. Kulturminneplaner er derfor viktig for at eiere av verneverdige kulturminner i kommunen skal prioriteres i tildeling av tilskudd fra fondet.

- **Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting**

I møte 16/2-16 vedtok formannskapet at behovet for fortettingsplaner i Vanse og Farsund tettsted vurderes prioritert som kommunedelplan eller reguleringsplan.

En av arealstrategiene i forslaget til rullering av kommuneplanens arealdel for Farsund-Lista var å begrense tettstedsutvidelsene gjennom økt fortetting. I planarbeidet ble alternative muligheter for ny sentrumsnær fortetting i Farsund og Vanse vurdert, men de fleste alternativene var for konfliktfulle til å bli medtatt i planen. Arealbruken i Vanse og Farsund er i stor grad regulert i eldre reguleringsplaner. Rulleringen har lagt til grunn at dersom kommunen ønsker å gå videre med å avklare mulighetene for fortetting i de regulerte områdene, må konsekvensene vurderes opp mot andre hensyn som i dag ivaretas i reguleringsplanene. Denne vurderingen var ikke en

del av rulleringen og spørsmålet om det skal igangsettes en planprosess på fortetting ble forutsatt avklart i planstrategien.

Før kommunen tar stilling til om dette skal være en prioritert planoppgave, bør mulighetene for fortetting avklares gjennom en kartlegging. Kartleggingen kan deretter legges til grunn for vurderingen av om det skal igangsettes planlegging (kommunedelplan eller reguleringsplan) hvor formålet er å tilrettelegge for økt sentrumsnær fortetting. Behovet er størst i Farsund, og denne kartleggingen anbefales prioritert først.

Formålet med utredningen ble endret av formannskapet 28/4-16 til: «Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund med sikte på oppstart av en byplan»

Planstruktur

I tabellen nedenfor er eksisterende og nye planer satt inn i en planstruktur. Her er det skilt mellom planer som omfattes av planstrategiarbeidet (grå tone) og andre planer. Videre er det skilt mellom gjeldende planer uten revisjonsbehov (sort), pågående planarbeid (grønn), revisjonsbehov (blå) og nye plan- og utredningsbehov (rød).

Kommuneplanens samfunnsdel 2009-2020			Kommuneplanens arealdel Oversiktsplan
Samfunnsutviklingen			Arealutviklingen
Sektorovergripende planer			Geografiske kommunedelplaner:
<ul style="list-style-type: none"> Energi og klimaplan Næringsplan Folkehelse og likestilling 			<ul style="list-style-type: none"> Kystsonen i Spind Lundevågen Lista fly og næringspark Loshavn-Eikvåg Sykkelplass Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund med sikte på oppstart av en byplan
Oppvekst og kultur:	Helse og omsorg:	Teknisk sektor:	
<ul style="list-style-type: none"> Oppvekstplan Idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg Kulturplan Kulturminneplan 	<ul style="list-style-type: none"> Helse- og omsorgsplan 	<ul style="list-style-type: none"> Visjonsplan for teknisk sektor Trafikksikkerhetsplan 	
Andre tema- og sektorplaner			Reguleringsplaner

Planer som omfattes av planstrategiarbeidet

xxxx Gjeldende planer uten revisjonsbehov

xxxx Pågående planarbeid

xxxx Behov for planrevisjon

xxxx Nye plan- og utredningsbehov

I tabellen ovenfor er planene sortert på 2 hovedtemaer;

- Samfunnsutviklingen som omfatter kommuneplanens samfunnsdel, politiske målstyringsplaner og andre tema- og sektorplaner
- Arealutviklingen som omfatter kommuneplanens arealdel, geografiske kommunedelplaner og reguleringsplaner

Samfunnsutviklingen

Kommuneplanens samfunnsdel beskriver langsiktige mål og strategier for utviklingen av kommunen som samfunn og organisasjon. Planen skal også omfatte en handlingsdel. Behovene for rullering bestemmes i planstrategien.

I de politiske målstyringsplanene blir målene i samfunnsdelen konkretisert gjennom formulering av politiske styringsmål. Rullering/revisjon og behov for nye planer bestemmes i planstrategien.

I tillegg kommer alle andre tema- og sektorplaner som ikke omfattes av planstrategiarbeidet.

Arealutviklingen

Kommuneplanens arealdel beskriver arealutviklingen og hovedtrekkene i arealbruken for hele kommunen. Behovene for rullering bestemmes i planstrategien.

De geografiske kommunedelplanene detaljerer arealbruken i de områdene hvor det er behov for det. Rullering og behov for nye planer bestemmes i planstrategien.

I reguleringsplanene blir arealbruken ytterligere detaljert. Disse planene omfattes ikke av dette planstrategiarbeidet. I delegasjonsreglementet er innstillingsmyndigheten på planstrategi for reguleringsplaner lagt til teknisk utvalg.

7. PRIORITERING AV PLANOPPGAVENE

Prioriteringen må hensynta både ressurs hensyn, planbehovet sett fra de som skal forvalte planen, og behovene for rullering av kommuneplanen.

Ressurshensyn og planbehov

Planarbeidene vil legge beslag på sektorenes ressurser. Det anbefales derfor at prioriteringen hensyntar dette. På generelt grunnlag bør igangværende planer prioritert først. Dermed gjeldende planer med revisjonsbehov og til slutt nye plan- og utredningsbehov.

I tillegg til ressurs hensynene må prioriteringen også hensynta planbehovet, dvs. hvor kritisk behovet for planrevisjon eller nye planer er for de som skal forvalte planen. Dette er mest aktuelt for oppvekst og kultur som har mange planbehov. I tillegg til pågående planarbeid, er behovene vurdert som størst for idretts- og friluftslivsplanen og kulturminneplanen. For idretts- og friluftslivsplanen handler det om at tildelingen av spillmidler er knyttet opp mot en oppdatert plan. For kulturminner er også tildelingen av tilskuddsmidler knyttet opp mot en vedtatt kulturminneplan som kommunen ikke har. Dette tilsier at ny kulturminneplan bør prioriteres foran revisjon av kulturplanen. Kulturplanen er fra 2012 og forholdsvis oppdatert. Revisjonen kan derfor utsettes til slutten av kommunestyreperioden

Behovene for rullering av kommuneplanen

I prioriteringssammenheng kan det være hensiktsmessig å dele planoppgavene inn i 3 hovedområder; kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel og andre politiske målstyringsplaner

Kommuneplanens samfunnsdel 2009-2020

Grunnlaget for utarbeidelsen av samfunnsdelen, og planens beskrivelse av hovedutfordringene er til dels endret siden 2009. Høy nettoinnvandring har bidratt til vekst i folketallet de siste årene, og vil sannsynligvis være en forutsetning for fortsatt vekst. Høy innvandring reiser imidlertid nye utfordringer i forhold til å sikre god integrering og inkludering. Eldrebølgen er også kommet nærmere. Det forventes at

veksten i folketallet vil skje blant eldre og innvandrere. Dette nye utfordringsbildet kan være en grunn til at planen bør tas opp til rullering.

I tillegg til at utfordringene er endret, kan det også være ulike politiske oppfatninger av hvordan man best kan møte utfordringene. I denne forbindelse må kommunestyret ta stilling til om planens satsingsområder, mål og strategier er forenelige med kommunestyrets politikk. Hvis ikke, kan dette også være en grunn til at planen bør tas opp til rullering.

Gjeldende plan er mangelfull i beskrivelsen av kommunens egen virksomhet og utfordringene innenfor de tjenestene som kommunen leverer til sine innbyggere. Planen mangler også en klar prioritering og kopling mellom målene for samfunnsutviklingen og kommunens virksomhet (handlingsdelen). Dette kan også være en grunn til at planen bør tas opp til rullering.

Det er mye som taler for at kommuneplanens samfunnsdel bør tas opp til rullering. Dersom det blir vedtatt at samfunnsdelen skal rulleres, bør denne planrulleringen prioriteres først da den vil kunne legge føringer for de øvrige planene.

Kommuneplanens arealdel

Arbeidet med rulleringen av arealdelen følger prioriteringene til det forrige kommunestyret. Herad og Spind ble rullert i 2014/15 og det pågår rullering av resten av kommunen (Farsund-Lista). Når rulleringen av Farsund-Lista er slutført vil kommunen ha en oppdatert arealdel.

I forhold til behovet for fortetningsplaner i Vanse og Farsund tettsted (formannskapetets vedtak 16.02.16, pkt. 6) anbefales det igangsatt kartlegging av muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund.

Andre politiske målstyringsplaner

Dette omfatter revisjon av gjeldende planer eller oppstart av nye. Planene fremgår av tabelloversiktene. Blant gjeldende planer er det behov for å revidere idretts- og friluftslivsplanen, helse- og omsorgsplanen og kulturplanen.

De nye plan- og utredningsbehovene omfatter en kulturminneplan.

Prioritering av planoppgavene

Administrasjonens forslag til sektorvis prioritering fremgår nedenfor

Prioritet	Sektor- overgripende	Oppvekst og kultur	Helse og omsorg	Teknisk
1	Pågående rullering av arealdelen	Pågående arbeid med ny oppvekstplan	Revisjon av helse- og omsorgsplanen	Pågående revisjon av trafikk-sikkerhetsplanen
2	Rullering av samfunnsdelen	Revisjon av idrett- og friluftslivsplanen		
3	Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund med sikte på oppstart av en byplan	Ny kulturminneplan		
5		Revisjon av kulturplanen		

8. ANBEFALT PLANSTRETEGI

Det er et stort behov for å rullere samfunnsdelen. Det er også registrert et stort behov for å revidere flere av sektorplanene. Det tilsier at sektorplanrevisjonene ikke bør settes på vent, men gjennomføres parallelt med rulleringen av samfunnsdelen.

Anbefalt planstrategi er vist nedenfor. Ansvarssettingen gjelder hvilket utvalg som er ansvarlig for å styre planarbeidet og innstille til kommunestyret. Ansvarssettingen gjelder så fremt det ikke velges kommunedelplan som plantype. Iht. delegasjonsreglementet er formannskapet ansvarlig utvalg for kommuneplanarbeidet.

Prioriteringene er knyttet opp mot ansvarlige planutvalg. Sektoren må selv vurdere hvor mange planer som kan utarbeides parallelt.

Plan- og utrednings-oppgaver	Ansvarlig planutvalg	Prioritering
Pågående rullering av arealdelen for Farsund-Lista	Formannskapet	1
Rullering av kommuneplanens samfunnsdel	Formannskapet	2
Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund med sikte på oppstart av en byplan	Formannskapet	3
Revisjon av helse- og omsorgsplanen	Utvalg for helse og omsorg	1
Pågående revisjon av trafiksikkerhetsplanen	Utvalg for teknisk	1
Pågående utarbeidelse av ny oppvekstplan	Utvalg for oppvekst og kultur	1
Revisjon av plan for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg	Utvalg for oppvekst og kultur	2
Ny kulturminneplan	Utvalg for oppvekst og kultur	3
Revisjon av kulturplanen	Utvalg for oppvekst og kultur	4

Gjennomføring av prioriterte planoppgaver

Gjennomføringen av planoppgavene er avhengig av at det er tilstrekkelig med økonomiske og administrative ressurser tilgjengelig. En mulig gjennomføringsplan er vist nedenfor.

Kommuneplanens samfunnsdel, tema- og sektorplaner	2016	2017	2018	2019
Ny oppvekstplan	Pågår			
Rullering av kommuneplanens samfunnsdel	O			
Revisjon av Idrett, friluftslivsplanen	O			
Revisjon av Helse- og omsorgsplanen	O			
Revisjon av Kulturplanen			O	
Revisjon av trafiksikkerhetsplanen	Pågår			
Ny kulturminneplan		O		
Arealplaner	2016	2017	2018	2019
Rullering av kommuneplanens arealdel for Farsund – Lista	Pågår			
Kartlegge muligheter for sentrumsnær boligfortetting i Farsund med sikte på oppstart av en byplan	O			

O = Forventet oppstart

En parallell revisjon av samfunnsdelen og sektorplanene krever at det utarbeides en felles fremdriftsplan og en god koordinering slik at planinformasjonen kan flyte på tvers av planprosessene. Det kan også være fordeler med en parallellrevisjon, bl.a. at det kan utarbeides et felles kunnskapsgrunnlag.

Vedtak om oppstart av enkeltplaner og mandat for planarbeidet avgjøres av kommunestyret. På den måten kan kommunestyret legge tidlig føringer for den enkelte plan.